

Vastaus Irja Ansalehto-Salmen ja 39 muun valtuutetun aloitteeseen Sporttikortin ikärajan alentamiseksi

VD/3367/00.02.00.03/2018

EL-H/V-MK/LR/NJ

Irja Ansalehto-Salmi sekä 39 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Liikunta on hyvän kunnon avaintekijä myös ikäihmisillä ja mitä parhain terveyden ja hyvinvoinnin edistäjä. Vantaan kaupunki tarjoaa tällä hetkellä Sporttikortin 70 vuotta täyttäneille kuntalaisille. Tuossa vaiheessa useimmat Sporttikortin saajat ovat olleet jo useampia vuosia eläkkeellä. Eläkkeelle jääminen on käännekohta ikääntyvän elämässä. Olisi tärkeää, että viimeistään siinä vaiheessa säännöllinen liikunta tulisi osaksi jokapäiväistä elämää. Liikuntaharrastuksen piiriin houkuttelemiseksi ja liikunnan edistämiseksi Sporttikortin ikärajan alentaminen lähelle eläköitymisikää on yksi hyvä keino. Sporttikortin ikärajan alentaminen saattaa aiheuttaa jonkin verran laskennallista tulojen alenemista liikuntapaikoissa, mutta tuo sen moninkertaisesti takaisin parantuneena terveytenä ja toimintakykynä samoin kuin sairauksien ennalta ehkäisyinä.

Edellä olevan perusteella esitämme, että seuraavan talousarvion ja taloussuunnitelman valmisteluun sisällytetään Sporttikortin ikärajan laskeminen 65 vuoteen.”

Kaupunginvaltuusto 9.4.2018 § 21

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Sivistystoimen toimiala toteaa vastauksenaan aloitteeseen seuraavaa:

Liikuntapalveluiden yhtenä keskeisenä painopistealueena on ikääntyvän väestön liikunnan edistäminen toimintakyvyn ylläpitämiseksi ja hyvinvoinnin lisäämiseksi, minkä johdosta perustoimintaan sisältyy useita seniori-ikäisille suunnattuna palveluita, joista useat ovat jo maksuttomia tai kohtuuhintaisia.

Liikuntapalveluiden järjestämä ohjatun liikunnan kurssitarjonta painottuu vahvasti seniori-ikäisten ryhmiin. Ohjatut liikuntaryhmät tarjoavat mahdollisuuden säännölliseen liikuntaan sosiaalisessa ympäristössä. Senioreille suunnatut ohjatut kurssit tarjotaan alennettuun hintaan, samoin uimahallien ja kuntosalien käyntimaksuissa on eläkeläisalennukset.

Vuonna 2017 käynnistettiin Ikäinstituutin kanssa yhteistyössä toteutettava Elämäni eläkevuodet -pilotti, jossa eläkeikää lähestyville ja juuri eläkkeelle jääneille järjestetään kurssimuotoisesti elämäntapa- ja valmennusta.

70 vuotta täyttäneet vantaalaiset saavat käyttöönsä Sporttikortin, joka oikeuttaa ilmaiseen sisäänpääsyyn arkipäivisin Vantaan kaupungin uimahalleihin ja kuntosaleille. Myönnettyjä Sporttikortteja ei rekisteröidä ja etuutta käyttävistä henkilöistä ei ole saatavissa tarkkoja tietoja, ainoastaan uimahallikäynneistä saadaan tilastoitavat käyntikerrat. Sporttikorttia käyttäneet ovat asioineet kaupungin uimahalleilla ja niiden yhteydessä olevilla kuntosaleilla vuonna 2017 yli 25 000 kertaa ja tulonmenetyksiksi

muodostettuna reilun 100 000 € edestä. Näiden lisäksi Sporttikorilla pääsee maksutta Koivukylän vanhustenkeskuksen kuntosalille, jonka käyttäjäkunnasta valtaosa on senioreita. Tältä kuntosalilta ei pystytä raportoimaan käyntikertoja. Karkea arvio tulonmenetyksistä Sporttikorttilaisten osalta Koivukylän vanhustenkeskuksen kuntosalilla on 30 000 €.

Eläkehintaisisten tuotteiden käyttäjistä tilastoitua tietoa saadaan niin ikään uimahalleilta. Vuonna 2017 maksettuja käyntikertoja kertyi yli 137 000 ja tulonmuodostuksena yli 210 000 €. Näin ollen Sporttikortin myöntämisiän alentamisen tulonmenetysten osuus olisi n. 42 000 €/ikävuosiluokka.

On havaittu, että Sporttikortin käyttäjät ovat pääsääntöisesti muutoinkin aktiivisesti liikkuvia. Tämän perusteella todennäköistä olisi, että Sporttikortin ikärajan alentaminen johtaisi siihen, että ennen eläkehinnan maksaneet asiakkaat saisivat palvelun ilmaiseksi, uusia asiakkaita ei juurikaan saataisi palveluiden piiriin.

Espoon kaupungin viime vuonna vastaavasta etuudesta tekemän tutkimuksen tulokset vahvistavat tätä näkemystä. Espoossa on käytössä +68 ja siellä Sporttikortin lunastaa noin kolmasosa ikäryhmästä eli noin 14 000 espoolaista. Selvitykseen tehdyn kyselytutkimuksen perusteella suurin osa näistä kuuluu liikunnallisesti aktiivisempaan väestönosaan.

Vuonna 2017 Vantaalla asui 26 000 yli 68-vuotiasta, yksi ikävuosiluokka (65-69-vuotiaat) tuo n. 10 % lisäyksen Sporttikorttiin oikeutettujen määrään. Vantaan väestöennusteen mukaan vuoteen 2045 mennessä 65 vuotta täyttäneiden osuus väestöstä kasvaa vajaasta 15 prosentista vajaaseen 20 prosenttiin. Henkilömäärissä tarkasteltuna kasvu on noin 32 800 hengestä lähes 57 800 henkeen.

Liikuntapalveluiden hinnoittelulla pystytään ohjaamaan liikuntapaikkojen käyttöä ja kysyntää. Lisääntyvä maksutta pääsevien asiakasvirta voi lisätä ruuhkaisuutta ja vähentää pääsymaksulla asioivien kiinnostusta. Hinnoittelulla on myös suora vaikutus liikuntapalveluiden tulotavoitteiden saavuttamiseen. Mikäli Sporttikortin myöntämistä päätetään alentaa, tulee liikuntapalveluiden tulojen menetys ja korttien hallinnoinnista aiheutuvat kustannukset huomioida liikuntapalveluiden talousarviossa. Yksittäisen palveluhinnan poistaminen tai pienentyminen on ristiriidassa jatkuvasti nousevien tulotavoitteiden kanssa. Mikäli maksajapohjaa kavennetaan ja tulovirtaa heikennetään, maksullisten palveluiden hintaa tulee korottaa tai maksupohjaa laajentaa. Tämän myötä mm. lasten ja nuorten liikuntatilojen maksuttomuus joudutaan ottamaan tarkasteluun. Lisäksi paine korottaa uimahalli- ja kuntosalimaksuja lisääntyy huomattavasti, mikä puolestaan heikentää etenkin pienituloisten perheiden mahdollisuutta käyttää uimahallipalveluita.

Sporttikortin myöntämisiän alentamisen sijaan todennäköisesti hyödyllisempää olisi tavoitella liikunnallisesti passiivisia ikääntyneitä, jotka eivät ole lunastaneet Sporttikorttia eivätkä vielä ole muutoinkaan palveluiden piirissä. Heitä voidaan arvioida olevan n. 2/3 osaa yli 65-vuotiaista eli yli 20 000 vantaalaista.

Kaupunginhallitus 13.8.2018 § 18

Sivistystoimen apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa Irja Ansalehto-Salmelle sekä 39 muulle aloitteen allekirjoittaneelle valtuutetulle esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus, ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Täytäntöönpano: kaupunginkanslia, esitysvaltuustolle

Muutoksenhakuohje: 8.4. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

liikuntajohtaja Veli-Matti Kallisolahti, puh. 09 839 23632, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi